

Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen

Informatiedocument voor interventie- en vergelijkingsgemeenten

Experiment

In Nederland wordt voor de verkoop van cannabisproducten in coffeeshops een gedoogbeleid gevoerd. Hierover wordt al jaren gediscussieerd, met name over bevoorrading van de coffeeshops. In november 2019 is het wetsvoorstel 'Wet experiment gesloten coffeeshopketen' door de Eerste Kamer aangenomen. Hiermee wordt het mogelijk voor bedrijfsmatige telers van cannabis om een ontheffing te krijgen, waardoor zij – onder strikte voorwaarden - gereguleerd cannabis kunnen telen en hiermee coffeeshops in deelnemende gemeenten kunnen bevoorraden.

Interventie- en vergelijkingsgemeenten

In tien gemeenten zal worden geëxperimenteerd met de verkoop van deze legale cannabis. Deze tien zogenoemde interventiegemeenten zijn: Almere, Arnhem, Breda, Groningen, Heerlen, Hellevoetsluis, Maastricht, Nijmegen, Tilburg en Zaanstad. Er worden ook tussen de zeven en tien vergelijkingsgemeenten geselecteerd waar onderzoek plaatsvindt. Daar blijft de huidige situatie gehandhaafd en wordt de interventie niet ingevoerd. Deze vergelijkingsgemeenten fungeren als controlegroep.

Begeleidend onderzoek

Het experiment wordt begeleid door een evaluatie- en monitoringsonderzoek, uitgevoerd door Breuer&IntraVal, RAND Europe en het Trimbos Instituut.¹ Doel van het onderzoek is om drie en een half jaar na invoering van de gereguleerde cannabis inzicht te geven in de gevolgen van het experiment op een groot aantal onderwerpen.²

Het onderzoek kent de volgende fasen:³

- *Vorbereiding:* We leggen contact met alle gemeenten en bereiden de logistiek en alle benodigde meetinstrumenten (zoals vragenlijsten) voor.
- *Nulmeting:* voordat de legale cannabis beschikbaar wordt, voeren de onderzoekers een nulmeting uit om in kaart te brengen hoe de situatie voorafgaand aan het experiment is.
- *Vier vervolgmetingen:* in de vier jaren daarna vindt elk jaar in dezelfde periode een vervolgmeting plaats, waarvan de derde vervolgmeting uitgebreider is. De derde vervolgmeting speelt namelijk een belangrijke rol bij het evalueren van het experiment.

Na elke meting verschijnt een monitorrapport, waarmee de ontwikkelingen inzichtelijk worden gemaakt. Een uitzondering hierop vormt de derde vervolgmeting. Na die meting verschijnt een uitgebreider evaluatierapport over het experiment.

¹ Voor meer informatie over de bureaus zie: www.breuerintraVal.nl; www.rand.org; www.trimbos.nl.

² Het gaat hier om aan het experiment gerelateerde ontwikkelingen in onder meer (niet uitsluitend) teelt, distributie, aanbod, samenstelling, het gebruik van cannabis, overlast, illegale verkoop en gezondheidseffecten.

³ Naast dit informatiedocument is ook een hand-out beschikbaar. In de hand-out worden naast de gevraagde activiteiten en capaciteit van de betrokken gemeenten ook de onderzoeksopzet, het tijdsverloop en de onderzoeksactiviteiten weergegeven.

Kennismakingsgesprek

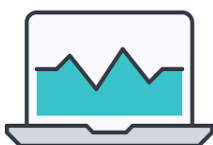
Vóór aanvang van de nulmeting van het experiment nemen de onderzoekers contact op met alle interventie- en vergelijkingsgemeenten om een kennismakingsgesprek in te plannen. Tijdens dit gesprek wordt het onderzoek en de bijbehorende fasen toegelicht. Uiteraard wordt besproken wanneer en welke informatie en inspanningen van de gemeenten worden verwacht. Ook worden afspraken gemaakt over de communicatie tussen gemeente en onderzoekers. Vanzelfsprekend kunnen betrokken medewerkers van de gemeente vragen aan de onderzoekers stellen.

Gevraagde activiteit en capaciteit van gemeenten

Met betrekking tot het onderzoek worden enkele activiteiten van de interventie- en vergelijkingsgemeenten verwacht. Omdat nog niet bekend is wanneer de bevoorrading van de coffeeshops door de geselecteerde telers van start gaat, kunnen nog geen exacte data gegeven worden van de momenten waarop activiteiten van de gemeenten worden verwacht. Hopelijk kan hierover in de kennismakingsgesprekken meer informatie worden verstrekt.

1) Interviews: Tijdens de nulmeting en de derde vervolgmeting houden de onderzoekers een *interview* (van ongeveer 1,5 - 2 uur) met betrokken lokale experts van de gemeenten. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan veiligheidscoördinatoren, adviseurs directie Openbare Orde en Veiligheid, juridisch adviseurs en/of experts op het gebied van preventie en zorg. Het aantal te interviewen experts is afhankelijk van de informatie die nodig is om een volledig beeld te krijgen. In overleg is het ook mogelijk verschillende experts tegelijk te interviewen in een groepsinterview. In de overige vervolgmetingen wordt aan (dezelfde) experts van de gemeenten gevraagd een *online vragenlijst* (geschatte invultijd: 20 - 30 minuten) in te vullen.

2) Registraties en documenten: Indien de gemeenten beschikken over relevante *registratiegegevens*, dan willen de onderzoekers deze gegevens graag voor elk jaar van het experiment ontvangen. Hierbij moet gedacht worden aan overlastmeldingen door burgers bij gemeentelijke meldpunten drugsoverlast, registraties van het aantal panden dat door de gemeente vanwege drugshandel is gesloten, registraties van gebiedsontzeggingen die zijn opgelegd aan runners en dealers en gegevens van netbeheerders over stroomdiefstal (t.b.v. cannabisteelt). Overige *relevante documenten* met betrekking tot het experiment ontvangen de onderzoekers ook graag.

3) Focusgroepen: Voor de derde vervolgmeting wordt een aantal *focusgroepen* (van ongeveer 3 uur) georganiseerd. Tijdens deze focusgroepen verzamelen de onderzoekers retrospectief informatie over het experiment. Hiervoor zullen betrokken experts van (enkele, maar niet alle) gemeenten worden uitgenodigd. Welke experts van welke gemeenten zullen worden uitgenodigd zal afhangen van de kennisbehoefte op dat moment. Uiteraard zullen we gemeenten hier tijdig over informeren.

4) Veldwerk coffeeshops: Tijdens zowel de nulmeting als elke vervolgmeting zijn er gedurende een aantal dagen onderzoekers in de gemeente aanwezig om *veldwerk* (o.a. enquêtes onder omwonenden en coffeeshopbezoekers en bezoekerstellingen) te verrichten in de directe omgeving van de coffeeshops.

Aan gemeenten wordt gevraagd of zij een faciliterende rol willen spelen in de dataverzameling bij coffeeshops door:

- coffeeshops in de gemeente kort van tevoren in te lichten over de aanstaande aanwezigheid van de onderzoekers in en rond de coffeeshops;
- medewerking van de coffeeshops te vragen bij het afnemen van bezoekersenquêtes in/rond de coffeeshops;
- te vragen of de onderzoekers de coffeeshopexploitant kort op locatie mogen interviewen;
- te peilen of de onderzoekers vertrouwelijk inzage in verkoopgegevens van de coffeeshops kunnen krijgen.

Uiteraard zullen de gemeenten vooraf tijdig worden geïnformeerd over wanneer deze activiteiten zullen gaan plaatsvinden. Bij eventuele knelpunten of belangrijke ontwikkelingen in de situatie van coffeeshops in de gemeente, verzoeken we gemeenten om direct contact met de onderzoekers op te nemen.

Contact

Voor meer informatie over de evaluatie en de monitoring van het experiment kunt u contact opnemen met de algemeen projectleider van het onderzoek:

Ralph Mennes | Breuer&Intraval | Tel 050-312 62 26 | E-mail ralph.mennes@breuerintraval.nl.

Bij zijn afwezigheid kunt u zich wenden tot:

Bert Bieleman | Breuer&Intraval | Tel 050-312 62 26 | E-mail bert.bieleman@breuerintraval.nl.